

هفتمین کنفرانس آموزش شیمی ایران

۲۲ تا ۲۴ شهریور ۱۳۹۰ - زنجان

آموزش مفاهیم شیمی با استفاده از روش های فعال تدریس گروهی «پیش سازمان دهنده» و «ساخت گرایی»

علی اصغر رحیم زاده پوربناب^{۱*}، ناهید تشکر^۲
۱- بناب، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بناب، تلفن: ۰۹۱۴۱۲۳۰۳۵۷
۲- بناب، آموزش و پرورش، دبیرستان شهید دکتر بهشتی، تلفن: ۰۴۱۲_۷۲۳۹۵۷۷
۳- بناب، آموزش و پرورش، دبیرستان دخترانه فرزانه، تلفن: ۰۹۱۴۳۲۱۹۹۱۲
E-mail: Ali2861345@yahoo.com

چکیده

استفاده از روش های تدریس فعال فراگیر محور، در ده سال گذشته در آموزش شیمی، نگارندگان را بر آن داشت که در این مقاله ابتدا دو روش تدریس فعال «پیش سازمان دهنده» و «ساخت گرایی» یا «5E» را به طور خلاصه مورد بحث و بررسی قرار داده و در پایان روش تدریس پیش سازمان دهنده را با ارائه ی طرح درسی برای آموزش مفهوم «طیف اتمی» به صورت کاربردی برای استفاده مدرسان محترم شیمی در اختیار کنفرانس قرار دهند.

کلمات کلیدی: پیش سازمان دهنده، ساخت گرایی، شیوه های فعال تدریس، درس شیمی

۱- مقدمه

رشد سریع و روز افزون دانش، لزوم تجدید نظر عمیق و کلی در روش های تدریس را اجتناب ناپذیر کرده است. امروزه با تغییر جهت گیری برنامه های درسی علاوه بر، رفع نیازهای دانشگاهی (انتقال معلومات مدرس با روش های تدریس سنتی) ابعاد مختلف شخصیت انسانی مورد توجه قرار گرفته و پرورش انسانی مسئولیت پذیر در زندگی اجتماعی مد نظر است. برای رسیدن به این مهم روش های متنوع و الگوهای نوین تدریس در دنیا مطرح شده و به تناسب موضوع تدریس به کار گرفته می شوند در این الگوها یادگیری از طریق فعال شدن فراگیران در گروه های کوچک انجام می گیرد. به موازات این امور ضروری است استادان محترم شیمی و مدرسان توانای آن اطلاعات خود را افزایش داده و روش های تدریس خود را بهینه سازند زیرا یادگیری یک فعالیت اجتماعی بوده و میزان یادگیری بیش از هوش به روش خاص یادگیری بستگی دارد.

با توجه به مطالب مذکور و با عنایت به اینکه عده زیادی از مدرسان محترم به عللی از جمله توجه به موفقیت در ادامه تحصیل در مقاطع بالا، نداشتن وقت کافی، عدم تسلط به شیوه های جدید تدریس و... علاقه ای به استفاده از شیوه های فعال تدریس را ندارند و لذا جهت دانش افزایی، ارتقای سطح آموزش و افزایش رغبت مدرسان محترم در استفاده از روش های فعال تدریس، یک نمونه طرح درس در قالب روش پیش سازمان دهنده تهیه و در اختیار کنفرانس قرار می گیرد امید است مورد استفاده قرار گیرد و مدرسان محترم شیمی با درک شرایط جدید و استفاده از علم و متدولوژی روز دنیا گام های موثر و بلندی برای پرورش انسان های کامل بر دارند و در تدریس به جای خسته کردن خود با روش های سنتی کم اثر از توانایی خود فراگیران در امر تعلیم و تربیت کمک گیرند.

۲- تدریس مبتنی بر «پیش سازمان دهنده»

دیوید آزوبل معتقد است «اگر بخواهیم روانشناسی تربیتی را خلاصه کنیم خواهیم گفت بدون در نظر گرفتن پیش آموخته های فراگیران، آموزش را آغاز نکنید».

آزوبل اولین صاحب نظری است که تدریس با استفاده از پیش سازمان دهنده را ارائه کرد. هدف وی، استفاده از الگوی پیش سازمان دهنده برای ایجاد آمادگی ذهنی برای دریافت مطالب جدید از طریق یک ساخت سازمان یافته بود. [1]